

nitur. Anconae, Bellonii prior, multis modis condita, carnis privi tempore, potissimum Anconae, Illyrico

more, ex gelu conservata divenditur. Psellus tamen inter excrementios pisces retulit.

CAPVT II.

De Squammosis planis.

ARTICVLVS I.

De Piscibus Psittaceis spinosis in genere.

Plin. H. N.
lib. 9. c. 20.
24.

Columel.
R. R. l. 8.
c. 17.

Arist. H. A.
l. 4. c. 11.

Pisces, qui in latera compressi, latera ipsa in tenuem et latam extremitatem degenerantia habent, et quorum dorso spina, non in dorsum et ventrem, ut in piscibus reliquis, sed in latera, suas pinnas seu apophyses transmittit, Plinio *Plani*, *Columellae*, *iacentes*, *prostrati*, et *cubantes*. Dorioni apud Athenaeum *πλατείς*, id est, lati; quibusdam, quod supina parte candidi, prona vero terrei sunt, ut passeris aves, *Passeres*: aliis *Psittacae* vel cum Aristotele *Psittacei* pisces, dicuntur. Duo ipsorum genera, Spinosa unum, *Selache* seu Cartilagineum alterum, non eo tamen sensu, quo Aelianus et Artemidorus, inter Cartilaginea, quae squammis carent, ut Muraena, Conger, Torpedo, et caetera, referunt. Spinosi ovipari sunt. Cartilaginei ova quidem intus concipiunt, sed viperarum more foetus, postmodum vivos, excludunt. Sethorum alii laevi cute praediti sunt, alii squammis teguntur. Videntur omnes e duabus pellibus compositam habere corporis speciem, et spina per medium dividi. Omnes item quaternas pinnas habent, more squamosorum, duas in prona, totidem in supina parte, sed praeter aliorum morem pinnae earum in gyrum circumvallantur. Branchiae utrimque quaternae, lingua nulla, oculi in supina corporis parte. Dentium loco maxillae in plerisque rugosa quadam scabritie asperae sunt. Gula veluti ingluviei cuiuspiam persimilis, ventriculo contigua est. Os quamvis pro corporis portione exiguum omnibus, qui tamen in hoc genere

maiores sunt, nullum non concharum aut crustatorum genus deglutiunt integrum, sicuti minores, qui in utroque genere minora sunt. Nul- lae ad pylorum apophyses: Cor ab una parte gibbum, huic quaedam caruncula atra quadrangula pulvini modo subidet: ad cuius superiorem partem vesiculam annecti Bellonius testatur, et pulmonis officio fungi arbitratur. Hepar latum est, et ventriculus amplectitur. Vesicula felle ab ejus extrema parte dependet. Lien ater, sub ventriculo situs, qui latus est, et cum intestinis anfractuose circumducitur. Degunt in mari, sed et stagna et fluvios, quod lutum appetant, et commode ibidem pariant, frequentant. Ideo Columella, *Coenosam regionem planum educare piscem* scripsit. Quia in arena et limo latent, ideo reciprocante mari facillime capiuntur. In Belgii officinis tanta eorum copia, ut universo orbi sufficere posse videatur. Quia ova in omnibus reperiuntur, ideo sexu masculino carere scripsit Aristoteles; quod tamen de certo duntaxat genere sumendum est. Conchyliis et crustatis, piscitibus item vescuntur. Pariunt teste Aristotele semel in anno.

Arist. H. A.
l. 4. c. 11.

De natatu eorum ita Aristoteles. Arist. H. A.
l. 5. c. 9.

Pisces Psittacei eo modo natant, quo Coclites, alteroque oculo capti incedunt, quia natura eorum transversa, distortaque est: itaque transversim natant, convolvuntque se strabonum more, suaque prorsus latitudine, quam pinnarum adminiculo, cursum dirigunt. Ingenium resipit,

Aristot. de
Animal. in
cessu.